

Список використаних джерел і літератури

1. Молодід О.О. Забезпечення економічної стійкості малих будівельних підприємств – основа їх економічної безпеки [Текст]/ І.В. Вахович, О.О. Молодід//Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин, № 30-2013. – С. 249-255

2. Дзюбенко Л.І. Інноваційні основи економічного моніторингу процесу управління реальними інвестиціями [Текст] / Л.І. Дзюбенко // Тези доп. II всеукр. наук.-практ. конф. «Необхідність та проблеми формування економіки інтелектуального капіталу в Україні» (04-05 листопада 2015 року, м. Київ). – К.: КНУБА, 2015. – С. 87-88.

*Телега Наталія,
Омельяненко Марина Максимівна,
Бершак А.О.,
Київський національний університет будівництва і архітектури*

КОНЦЕПЦІЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ АДМІНІСТРУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Серед основних напрямів стратегічного розвитку України у XXI столітті пріоритетного значення набуває високотехнологічне машинобудування, оскільки саме воно відіграє визначальну роль у автоматизації, інноваційності, матеріалоемності й енергоефективності решти галузей виробництва, забезпечує формування матеріально-речового каркаса всіх виробничих підприємств і в умовах євроінтеграції становить фундамент розвитку національної економіки країни.

Візитною карткою України на світовій арені високотехнологічного машинобудування десятиліттями лишається ракетно-космічне машинобудування. Проте посилення конкуренції на ринку космічних технологій, жорсткі умови глобалізованих економічних трансформацій, відсутність належної державної підтримки, нестача інвестиційного потенціалу машинобудівних підприємств ракетно-космічної галузі сьогодні стали реальною загрозою втрати Україною статусу космічної держави. Запорукою уникнення такої ситуації є активізація результативної

інноваційної діяльності, розробка дієвих механізмів ефективного управління інноваційними проектами підприємств ракетно-космічного машинобудування, котрі мають стати своєрідним базисом реалізації нового сценарію розвитку високотехнологічного машинобудування – сценарію інноваційного прориву, який і надалі забезпечить збереження статусу України як однієї з космічних держав світу, визначить її місце на світовому ринку космічних технологій та дозволить ракетно-космічному машинобудуванню стати локомотивом інноваційного розвитку економіки країни (1).

Проблеми інноваційного розвитку високотехнологічного машинобудування активно досліджуються в працях таких видатних вчених як: О. Амоша, Ю. Андрійчука, Л. Антонюка, Л. Л. Батенко, О. Боженко, Ю. Буковецької, С. Бушуєва, Т. Войтун, В. Гейця, Л. Горбуліної, В. Гриньової, О. Дація, В. Дубик, О. Жилінської, М. Жука, М. Згуровського, Б. Заблоцького, І. Кабаненко, Л. Кобиляцького, К. Ковтуненко, С. Крамарчука, А. Кривоноса, Н. Кузьминської, Н. Левченко, Л. Лісовської, Н. Малишева, Я. Меленівської, В. Мельника, Л. Мельника, П. Микитюка, Є. Нагорного, О. Немчина, Г. Нямешука, В. Омеляненко, П. Перерви, А. Перетяцько, С. Попель, О. Прокопенко, В. Святогора, Л. Федулової, І. Чайківського, Г. Шамоти, Б. Язлюка, Т. Яровенко, В. Юрчишина та ін. Проте, незважаючи на досить широкий спектр досліджень вчених з даної тематики, окремі питання до тепер залишаються опрацьованими недостатньо. Зокрема, до нині тривають дискусії щодо трактування поняття «ефективності управління інноваційними проектами», на доопрацювання очікують і методологічні аспекти її оцінки, на подальше вивчення потребує й інструментарій забезпечення ефективного управління інноваційними проектами.

Зважаючи на існування множинності підходів щодо їх трактування, доведено, що об'єднуючою для всіх трактувань є їх інформаційна сутність. Обґрунтовано, що за моделі інноваційного розвитку економіки, обраної Україною в умовах євроінтеграції, саме зайняття інформацією позиції стратегічного ресурсу потребує на доповнення існуючої систематизації наукових підходів щодо трактування перелічених понять проектного менеджменту за інформаційним підходом (2).

Запропоновано авторське визначення поняття «ефективності управління інноваційними проектами машинобудівних підприємств» як комплексної характеристики ефективної координації дій суб'єкта господарювання щодо інтелектуалізації його діяльності протягом

життєвого циклу інноваційного проекту задля отримання інтегрального мультиплікативного ефекту за певної організаційної структури, обмеженості в часі та ресурсах, фундаментом прийняття управлінських рішень за якої є інформаційне забезпечення сформоване за креативними комерціалізованими новаціями чи/та некомерційному їх освоєнні.

Констатовано, що ефективність проектного управління тривалий час визначалась за усталеним підходом «залізного трикутника» досягнення ключових параметрів ефективності проектів, тобто за своєчасністю виконання проектних робіт з відповідним рівнем якості/обсягу та в межах виділеного бюджету. Проте час довів, що даний підхід у зв'язку з розширенням горизонтів уявлення про ефективність управління інноваційними проектами потребує на модифікацію. Обґрунтовано, що успіх інноваційного проекту має вимірюватись не тільки своєчасністю реалізації та відповідністю бюджету, а й ступенем задоволення інтересів стейкхолдерів, що обумовлює об'єктивну потребу у використанні в управлінні інноваційними проектами та забезпеченні їх ефективної реалізації принципів ціннісно-орієнтованого підходу.

Встановлено за ціннісно-орієнтованим підходом такі параметри оцінки сукупної ефективності управління інноваційними проектами високотехноло-гічного машинобудування як: синергетичність, ціннісність (корисність) та тривалісність. Виходячи з їх змістовної характеристик виокремлено та систематизовано критерії та субкритерії оцінки сукупної ефективності управління інноваційними проектами підприємств високотехнологічного машинобудування (рис. 1), що дозволило визначитись з ієрархію показників її розрахунку.

Доведено, що існування значної численності методів оцінки ефективності управління інноваційними проектами вимагає не стільки розробки нових підходів до оцінки ефективності інвестиційних проектів, скільки їх модифікації з урахуванням вимог сьогодення. Наголошено, що складність розробок та багатоступеневе машинобудування ракетно-космічної техніки за інноваційними проектами потребує на прийняття управлінських рішень за результатами мультикритеріального аналізу (*Multiple criteria decision analysis - MCDA*). Модифіковано методику мультикритеріального аналізу прийняття управлінських рішень як елементу діагностики ефективності управління інноваційними проектами машинобудівних підприємств ракетно-космічної галузі шляхом побудови за кваліметричним підходом багатокритеріальної моделі оптимізації прийняття управлінських рішень:

$$\left\{ \begin{array}{l} SIP^{opt}(t_j) = \sum_{t=1}^T \alpha f_1(x_1, x_2 \dots n) \quad \text{max,} \quad \blacktriangleright \\ UIP^{opt}(t_j) = \sum_{t=1}^T \alpha f_2(x_1, x_2 \dots n) \quad \text{max,} \quad \blacktriangleright \\ PIT^{opt}(t_j) = \sum_{t=1}^T \alpha f_3(x_1, x_2 \dots n) \quad \text{max,} \quad \blacktriangleright \\ X_{tmin} \leq X_1 \leq X_{tmax}, \\ X_{tmin} \leq X_2 \leq X_{tmax}, \\ X_{tmin} \leq X_3 \leq X_{tmax}, \\ TEP^{opt}(t_j) = \sum_{t=1}^N \alpha f(SIP^{opt}(t_j), UIP^{opt}(t_j), PIT^{opt}(t_j)), \end{array} \right.$$

де $TEP^{opt}(t_j)$ – сукупна ефективність управління інноваційними проектами, $SIP^{opt}(t_j)$ - ефективність управління інноваційними проектами за параметром синергетичності,

$UIP^{opt}(t_j)$ - ефективність управління інноваційними проектами за параметром цінності (корисності),

$PIT^{opt}(t_j)$ - ефективність управління інноваційними проектами за параметром тривалісності.

Запропоновано алгоритм мультикритеріального аналізу прийняття управлінських рішень, застосування якого на практиці дозволить нівелювати ті новаторські розробки, які за результатом проведеної діагностики виявляться потенційно неспроможними перетворитись на успішну бізнес-концепцію у майбутньому та визначитись з оптимальним рішенням щодо координації дій в конкретних умовах та у певний час задля досягнення поставленої мети інноваційного проекту або подолання проблем, вирішення яких потребує на прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел і літератури

1. Степанов В.В. Несостоятельность (банкротство) в Франции, Англии, Германии / В.В. Степанов. — М.: Статут, 2010. — 175 с.
2. Сторожук Н. В. Проектування інформаційно-аналітичних систем превентивного антикризового управління будівельним підприємством на основі реінжинірингового підходу [Текст] / Н.В. Сторожук // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин: зб. наук. праць. – Вип. 29. У 3ч. Ч.3 – К.: КНУБА, 2013. – С. 3 – 11.